

UZASADNIENIE

Niniejszy projekt ma na celu zmianę brzmienia art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej (Dz. U. z 2013 r., poz. 982, z późn. zm.) w celu podwyższenia wysokości kwoty renty socjalnej.

Zgodnie z art. 4 ustawy z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej renta socjalna przysługuje osobie pełnoletniej całkowicie niezdolnej do pracy z powodu naruszenia sprawności organizmu, które powstało:

- 1) przed ukończeniem 18. roku życia,
- 2) w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej — przed ukończeniem 25. roku życia,
- 3) w trakcie studiów doktoranckich lub aspirantury naukowej.

Całkowicie niezdolną do pracy — w rozumieniu ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2017 r. poz.1383, z późn. zm) — jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiegokolwiek pracy. Ustalenia całkowitej niezdolności do pracy dokonuje lekarz orzecznik Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, na zasadach i w trybie określonych w ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Zgodnie z art. 6 ustawy o rencie socjalnej renta socjalna wynosi 84% kwoty najniższej renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy ustalonej zgodnie z ustawą z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Kwota renty socjalnej ulega podwyższeniu wraz z waloryzacją kwoty najniższej renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy określonej w ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Od dnia 1 marca 2018 r. kwota renty socjalnej wynosi 865,03 zł. Podwyższenia renty socjalnej dokonuje jednostka organizacyjna Zakładu lub organ emerytalno-rentowy (w sytuacji gdy organ ten wypłaca osobie uprawnionej do renty socjalnej rentę rodzinną). Podwyższenie renty socjalnej następuje z urzędu, a jeżeli wypłata renty została wstrzymana - po jej wznowieniu.

Celem świadczenia w postaci renty socjalnej jest kompensowanie braku możliwości nabycia uprawnień do świadczeń z systemu ubezpieczenia społecznego ze względu na to, że całkowita niezdolność do pracy powstała przed wejściem na rynek pracy. Renta socjalna przeznaczona jest dla osób, które w większości nigdy nie osiągnęły samodzielności życiowej, w wieku dorosłym zamieszkują z rodzicami lub też przebywają wiele lat w instytucjonalnych formach opieki, takich jak domy pomocy społecznej. Świadczenie to jest wyrazem szczególnej troski państwa o osoby nieposiadające zdolności do jakiegokolwiek pracy.

Renty socjalne, jako świadczenia z systemu zabezpieczenia społecznego, są finansowane w całości z budżetu państwa.

Kierując się zasadami sprawiedliwości i solidarności społecznej, należy podwyższyć kwotę tego świadczenia, tak aby było ono równe z minimalną kwotą renty osób, które były aktywne na rynku pracy i których niezdolność do pracy powstała w trakcie działalności zawodowej.

Projekt zawiera przepisy przejściowe, umożliwiające ponowne ustalenie wysokości rent socjalnych przysługujących w okresie od dnia 1 czerwca 2018 r. do dnia 31 sierpnia 2018 r.

Ponownego ustalenia wysokości rent socjalnych i ich wypłaty dokonuje się z urzędu w terminie do dnia 30 września 2018 r. (w terminach wypłat świadczeń) z wyrównaniem od dnia 1 czerwca 2018 r. lub, w przypadku gdy prawo do renty socjalnej ustalono po dniu 31 maja 2018 r. - od miesiąca jego ustalenia.

Powyższe regulacje będą stosowane odpowiednio do świadczeń przysługujących na podstawie art. 2 ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. o świadczeniu pieniężnym i uprawnieniach przysługujących cywilnym niewidomym ofiarom działań wojennych (Dz. U. poz. 1824 oraz z 2011 r. poz. 696), z uwagi na to, że ich wysokość uzależniona jest od wysokości renty socjalnej.

Aby umożliwić wypłatę wyższych rent socjalnych od września 2018 r. upoważnia się w art. 3 Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w do 2018 r. dokonania przeniesień planowanych wydatków między działami, rozdziałami i paragrafami w ramach części 73. Zakład Ubezpieczeń Społecznych z przeznaczeniem na wypłatę renty socjalnej.

Zakłada się, że projektowana ustawa wejdzie w życie z dniem 1 września 2018 r., z mocą od dnia 1 czerwca 2018 r. Wsteczne wejście w życie uzasadnione jest wymogami procesu legislacyjnego oraz koniecznością przygotowania Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i organów emerytalno-rentowych do wdrożenia nowych przepisów. Ponieważ nadanie ustawie mocy wstecznej umożliwi osobom uprawnionym otrzymanie wyższego świadczenia, które będzie wyrównane od dnia 1 czerwca 2018 r., nie będzie to stanowiło naruszenia zasady demokratycznego państwa prawa.

Projekt nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. poz. 2017 r. poz. 248) oraz § 4 i § 52 uchwały nr 190 Rady

Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.), projekt ustawy zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

Projektowana ustawa nie podlega procedurze notyfikacji w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597).

Zgodnie z uchwałą Nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów, projekt nie podlega opinii właściwych instytucji i organów Unii Europejskiej, w tym Europejskiego Banku Centralnego.